

ПІДГОТОВКА ВИХОВАТЕЛІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ (ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ)

У статті аналізуються особливості та зміст підготовки вихователів до організації методичної роботи в закладах дошкільної освіти в 60-70-ті рр. ХХ століття. Установлено, що питаннями підвищення кваліфікації дошкільних працівників опікувалися районні методичні кабінети та методичні об'єднання, завідувачі і вихователі-методисти закладів дошкільної освіти, методичні об'єднання, які працювали на громадських засадах, школи передового педагогічного досвіду, спеціальні курси для вихователів закладів дошкільної освіти.

З'ясовано, що зміст підготовки вихователів до організації методичної роботи в закладах дошкільної освіти в 60 – 70-ті рр. ХХ століття включав: допомогу щодо виконання програми «Виховання у дитячому садочку», надання вихователям кваліфікованої допомоги з питань виконання освітньої програми, контроль за організацією самоосвітньої роботи вихователів, вивчення, узагальнення та впровадження передового педагогічного досвіду; обмін досвідом як між вихователями різних груп, так і між закладами дошкільної освіти; установлення тісних зв'язків із керівниками та педагогічними колективами шкіл і з громадськістю; участь вихователів у методичній роботі міста та району; удосконалення та активізацію методів виховання й навчання дітей дошкільного віку; вивчення нових програм виховання в дитячому садку; співробітництво з практичними працівниками, з вихователями інших закладів дошкільної освіти; знайомство вихователів ЗДО із нормативно-правовою базою та програмно-методичними матеріалами; надання рекомендацій щодо упровадження існуючих програм у практику роботи закладів дошкільної освіти; організацію навчання вихователів щодо складання методичної документації, форм та методів перевірки знань і навичок дітей дошкільного віку; ознайомлення вихователів із особливостями виховання та навчання дітей від першого року життя до підготовки дітей до школи та ін.

Кращим вихователям радилося узагальнювати власний досвід, широко оприлюднювати його на науково-практичних конференціях різного рівня,

педагогічних читаннях, семінарах, публікувати статті, вдосконалювати теорію та практику дошкільного виховання.

Ключові слова: методична робота, заклад дошкільної освіти, вихователь, підготовка, зміст, особливості.

Tanko T. P., Tararak N. H. Preparation of educators for organization of methodological work in preschool education institutions (historical aspect). The article analyzes the features and content of training educators to organize methodological work in preschool education institutions in the 60-70s of the XXth century. It has been stated that the issues of professional development of preschool workers were controled by district methodical offices and methodological associations, heads and educators-methodologists of preschool educational institutions, methodical associations that worked on a voluntary basis, schools of advanced pedagogical experience, special courses for educators of preschool education institutions.

It has been found that the content of training educators to organize methodological work in preschool education institutions in the 60-70's of the XXth century included assistance in implementing the program "Education in kindergarten", providing educators with qualified assistance in implementing the educational program, control for the organization of self-educational work of educators; studying, generalization and implementation of advanced pedagogical experience; exchange of experience both between educators of different groups and between preschool institutions; establishing close relationship with school principals and teaching staff and the public; participation of educators in the methodological work of the city and district; improvement and intensification of teaching methods; study of new educational programs in kindergarten; cooperation with practitioners, educators of other preschool institutions; acquaintance of educators of a preschool education institution with normative-legal base and program-methodical materials; providing recommendations for the implementation of existing programs in the practice of preschool education institutions; organization of training of educators on the maintenance of methodological documentation, forms and methods of testing preschool children's knowledge and skills; acquaintance of educators with features of education and training children from the first year of life to preparation of children for school, etc.

The best educators were advised to summarize their own experience, widely publish it at scientific and practical conferences of various levels, pedagogical readings, seminars, publish articles, improve the theory and practice of preschool education.

Keywords: methodological work, preschool institution, educator, preparation, content, features.

Вступ. Пріоритети сучасної вищої освіти педагогічного спрямування вимагають розвитку у вчителів-вихователів самостійності, активності, професіоналізму. Усе це актуалізує питання підготовки фахівців педагогічного профілю до організації методичної роботи на будь-якому рівні освіти. Особливої значущості окреслені питання набувають серед фахівців дошкільного профілю. Зокрема, у Національній доктрини розвитку освіти України у XXI ст. і Законі України «Про дошкільну освіту» окреслено напрями розвитку дошкільної освіти та акцентовано увагу на доцільності посилення її методичного супроводу. У цьому контексті вивчення змісту та особливостей підготовки вихователів до організації методичної роботи в сучасних закладах дошкільної освіти набуває актуального значення.

Дослідженням різних аспектів організації методичної роботи у тому числі і в закладах дошкільної освіти займалися К. Біла, А. Богуш, М. Воронка, Ю. Калугін, О. Кононко, В. Крижко, К. Крутій, О. Кучерявий, Л. Рувінський, Ю. Сирова, Т. Степанова, І. Титаренко, П. Харченко, О. Шестопалюк; Л. Швайка, І. Щербо та ін.

Мета та завдання. *Мета статті* полягає у визначенні змісту та особливостей підготовки вихователів до організації методичної роботи в закладах дошкільної освіти у 60 – 70-ті рр. XX століття.

Методи дослідження. Для розв'язання висунутої мети використовувалися такі методи наукового пізнання, як: аналіз, синтез, порівняння, класифікація, узагальнення; індуктивний, дедуктивний, генетичний, хронологічний, порівняльно-зіставний та порівняльно-історичний методи.

Результати. Вивчення та узагальнення науково-педагогічних джерел свідчить про те, що в 60-ті рр. XX століття на державному рівні було чітко окреслено систему організації методичної роботи у закладах дошкільної освіти. Цими питаннями займалися республіканський, обласний, міський та районний методичні кабінети.

З'ясовано, що саме районні методичні кабінети опікувалися питаннями підвищення кваліфікації дошкільних працівників. Зміст роботи зазначеного кабінету визначався у відповідності до завдань, що висувалися перед закладами дошкільної освіти та рівня відповідної кваліфікації вихователів.

Установлено, що в 60-ті рр. XX століття підготовкою вихователів до організації методичної роботи у ЗДО займалися переважно методичні об'єднання, котрі надавали вихователям як теоретичні знання, так і практичні вміння та здійснювали допомогу щодо виконання програми «Виховання у дитячому садочку» (Davkush, 2011).

Варто наголосити на тому, що у досліджуваній період велика роль щодо організації методичної роботи вихователів відводилась завідувачам закладів дошкільної освіти. Саме керівники закладів використовували різні форми організації методичної роботи, котрі були спрямовані на підвищення

педагогічної кваліфікації вихователів ЗДО. До провідних напрямів організації методичної роботи у окреслений період належали:

- надання вихователям кваліфікованої допомоги з питань виконання освітньої програми;
- контроль за організацією самоосвітньої роботи вихователів;
- вивчення, узагальнення та впровадження передового педагогічного досвіду (Guz, 2010).

Як свідчить проведене дослідження, зазначені напрями знайшли свою реалізацію як у індивідуальних (консультації, особистий приклад, відвідування занять вихователів та ін.), так і колективних (педагогічні ради, семінари та ін.) формах організації методичної роботи вихователів (Guz, 2010).

Починаючи з 1959 року (з моменту прийняття Постанови «Про заходи щодо подальшого розвитку дитячих дошкільних організацій, поліпшення виховання і медичного обслуговування дітей дошкільного віку»), у закладах дошкільної освіти, крім керівників закладів, організацією методичної роботи займався вихователь-методист. Від зазначеного фахівця вимагалися вища дошкільна освіта і термін роботи понад двох років. Коло обов'язків вихователя-методиста включало: розробку плану роботи закладу дошкільної освіти на рік; допомогу вихователям щодо організації ігор та проведення занять; організацію та проведення педагогічних нарад; визначення спільно з лікарем режиму дня для дітей дошкільного віку; допомогу вихователям щодо здійснення роботи з батьками; організацію обміну досвідом (Babishin & Mityurov, 1985).

Взагалі, підготовка вихователів до організації методичної роботи в закладах дошкільної освіти була спрямована на озброєння педагогічного колективу новими знаннями, вміннями, ефективними формами, методами і прийомами виховання і навчання дітей дошкільного віку (Davkush, 2011).

Саме в 60-ті рр. XX століття на державному рівні було сформульовано завдання щодо підготовки вихователів до організації методичної роботи в закладах дошкільної освіти. Їх закликали використовувати такі форми та методи, котрі б сприяли більш глибокому і змістовному проведенню роботи з питань формування дитячої особистості, виховання у неї достойної поведінки і таких загальнолюдських якостей, як: любов до праці, повага до оточуючих людей, чесність, працьовитість, правдивість та ін.

Також наголошувалось на тому, що підготовка вихователів до організації методичної роботи полягала в: активній організації обміном досвідом як між вихователями різних груп, так і між закладами дошкільної освіти; установленні тісних зв'язків із керівниками та педагогічними колективами шкіл і з громадськістю; участі вихователів у методичній роботі міста та району; удосконаленні та активізації методів виховання й навчання дітей дошкільного віку; масовому впровадженні в практику закладів дошкільної освіти передового педагогічного досвіду і нових досягнень психологічної та педагогічної науки (Yadeshko, 1978).

Підготовка вихователів до організації методичної роботи в закладах дошкільної освіти включала і: вивчення нових програм виховання в дитячому садку; вміння впроваджувати основні положення програм в практику роботи з дітьми дошкільного віку; співробітництво з практичними працівниками, з вихователями інших закладів дошкільної освіти; вміння планувати методичну роботу у закладах дошкільної освіти; забезпечення ідейної спрямованості методичної роботи; поступове ускладнення та урізноманітнення форм та методів її організації (Davkush, 2011).

Вивчення та узагальнення науково-педагогічних джерел свідчить про те, що в досліджуваній період велика увага приділялась підготовці та випуску методичної літератури – підручників, методичних порад, збірників, монографій із питань підготовки вихователів до організації методичної роботи в закладах дошкільної освіти. Уже на початку 70-х рр. XX століття було прийнято рішення щодо підготовки вихователів до організації методичної роботи у спеціальних кабінетах дошкільного виховання, які існували при інститутах удосконалення кваліфікації вчителів, та у педагогічних колективах кращих закладів дошкільної освіти (Yadeshko, 1978).

З'ясовано, що на початку 70-х рр. XX століття було чітко визначено провідні форми та методи підготовки вихователів до організації методичної роботи в закладах дошкільної освіти. Це: участь у педагогічних радах; діяльність методичного кабінету; проведення відкритих занять, прогулянок, ігор та ін.; надання індивідуальних та колективних консультацій; відвідування занять у різних вікових групах; організація фронтальних та тематичних перевірок; аналіз планів роботи закладів дошкільної освіти (Davkush, 2011).

Зокрема, на засіданні педагогічної ради закладу дошкільної освіти відбувалося обговорення важливих питань виховання і навчання дітей у ЗДО; визначались шляхи упровадження в практику роботи закладу дошкільної освіти «Програми виховання у дитячому садку»; обговорювались можливості впровадження передового педагогічного досвіду та ін. (Davkush, 2011).

З метою обміну досвідом роботи і підвищення кваліфікації вихователів ЗДО проводились відкриті заняття, прогулянки, ігри, які обов'язково обговорювались, наголошувалось на позитивних моментах у роботі вихователя, визначались труднощі, надавались поради щодо усунення певних недоліків.

Велику допомогу вихователям щодо організації методичної роботи в закладах дошкільної освіти надавали педагогічні кабінети, які існували при ЗДО. У зазначених кабінетах зберігалась педагогічна література, були представлені зразки оформлення документації, надавались кращі матеріали з досвіду роботи вихователів та ін.

Педагогічні кабінети займалися: питаннями підвищення кваліфікації дошкільних працівників; знайомили вихователів ЗДО із нормативно-правовою базою та програмно-методичними матеріалами; надавали рекомендації щодо упровадження існуючих програм у практику роботи закладів дошкільної освіти; організовували навчання вихователів щодо складання методичної документації,

форм та методів перевірки знань і навичок дітей дошкільного віку; організовували обмін досвідом методичною роботою; здійснювали контроль за роботою методичних кабінетів (Davkush, 2011).

У педагогічній літературі досліджуваного періоду було визначено, що цільове відвідування вікових груп повинно здійснюватись систематично у відповідності з річним планом організації методичної роботи з метою з'ясування змісту освітньої роботи, виявлення кращого досвіду, запобігання та усунення недоліків.

Взагалі, кращим вихователям радилося узагальнювати власний досвід, широко оприлюднювати його на науково-практичних конференціях різного рівня, педагогічних читаннях, семінарах, публікувати статті, розвивати теорію та практику дошкільного виховання (Davkush, 2011).

Доцільно також наголосити на тому, що у період, який вивчається, обласні відділи освіти сумісно з інститутами підвищення кваліфікації вчителів започаткували спеціальні курси для вихователів закладів дошкільної освіти.

Підготовка вихователів до організації методичної роботи в закладах дошкільної освіти на курсах починалась заздалегідь. Дуже ретельно обирались лектори, котрі часто запрошувались із закладів педагогічної освіти, обговорювалась тематика пропонованих лекцій, проводились наради, на яких порушувались проблемні питання, аналізувались найскладніші питання стосовно особливостей організації методичної роботи.

Вихователі перебували на курсах протягом місяця. За цей період вони відвідували понад 10 закладів дитячої освіти та брали активну участь у 50 заняттях, які проходили в різних вікових групах за різними розділами програми.

Відвідування занять у різних вихователів, у різних закладах дошкільної освіти сприяло ефективній підготовці вихователів до організації методичної роботи, допомагало їм активно сприймати теоретичний матеріал, який пропонувався на лекціях.

У ході викладу лекційного матеріалу лектори пояснювали вихователям відповідну методику. Після того, як слухачі прослухали цикл лекцій із методики та відвідали практичні заняття, вони знову поверталися до відвідування відкритих занять у різних вікових групах закладів дошкільної освіти, самостійно їх аналізували. Така організація навчання сприяла вдосконаленню змісту підготовки вихователів до організації методичної роботи, привчала їх критично ставитись як до занять, які проводили колеги, так і до проведення власних занять.

Доцільно наголосити і на тому, що заклади дошкільної освіти з задоволенням приймали слухачів курсів, бо така організація навчання сприяла і підвищенню рівня методичної підготовки і співробітників того ЗДО, на базі якого проходила практика.

Ефективній підготовці вихователів до організації методичної роботи в закладах дошкільної освіти сприяло і ознайомлення їх із досвідом роботи

кращих фахівців, який було представлено в методичному кабінеті ЗДО. У зазначеному кабінеті також знаходились конспекти занять за різними розділами програми, зразки з конструювання, вишивання, малювання та інші матеріали.

Заняття на курсах проводились відповідно до навчальних планів і мали на меті детальне ознайомлення вихователів закладів дошкільної освіти з новими програмами виховання дітей дошкільного віку, з особливостями методичного керівництва закладами дошкільної освіти.

Необхідно також звернути увагу на те, що практична підготовка вихователів передбачала ознайомлення їх із особливостями виховання та навчання дітей від першого року життя до підготовки дітей до школи. Підсумки діяльності курсів обговорювались на педагогічній конференції через підготовку доповідей та обмін думками слухачів із приводу тих лекцій та практичних занять, на яких вони були присутні.

Установлено, що один раз на місяць для вихователів ЗДО в районних центрах проводились семінари-практикуми, які передбачали присутність слухачів на заняттях із будь-якого розділу діючої програми, їх аналіз та розучування практичного матеріалу (вірші, пісні, танці, ігри) (Dychkivska, 2010).

Велику роль у справі підготовки вихователів до організації методичної роботи в закладах дошкільної освіти відіграли методичні кабінети дошкільного виховання, котрі існували при обласних інститутах підвищення кваліфікації вчителів.

Підготовка вихователів до організації методичної роботи здійснювалась шляхом використання різноманітних форм роботи, а саме: безпосереднє вивчення особливостей роботи з дітьми; ознайомлення зі специфікою роботи закладу дошкільної освіти; вивчення документації щодо діяльності дитячого садка (Zakon Ukrainy «Pro doshkilnu osvitu», n. d.).

Разом із цим для слухачів курсів проводились консультації на різні теми; організовувались екскурсії та прогулянки; зверталась увага на організацію методичної роботи з картиною, керівництво будівельними іграми та ін.

До проведення консультацій фахівці готувались завчасно: опрацьовували методичну літературу, відшукували статті, посібники, картини на відповідні теми, знайомились із особливостями роботи вихователів.

Аналіз науково-педагогічних матеріалів свідчить, що в 60-70-ті рр. ХХ століття підготовка вихователів до організації методичної роботи здійснювалась і у методичних об'єднаннях, які працювали на громадських засадах (Zhytnyukova, 1962).

Однак, громадські інспектори були обмежені в своїх правах. Зокрема, при знайомстві з роботою вихователів, вони мали право надати тільки поради, висловити свої побажання, рекомендації (Zhytnyukova, 1962).

План діяльності громадських інспекторів узгоджувався з діяльністю відділу народної освіти щодо керівництва закладом дошкільної освіти. Це

дозволяло оперативно вирішувати будь-які питання, діяти чітко та цілеспрямовано.

Активною формою методичної допомоги вихователям на окресленому етапі був і спеціально організований День вихователя. З метою популяризації педагогічно цінного досвіду дуже ретельно визначався заклад дошкільної освіти, який обирався заздалегідь, визначалась приблизна тематика повідомлень із досвіду роботи кращих вихователів і тематика практичних занять.

Приблизно за три тижні до проведення Дня вихователя усім учасникам розсилались спеціальні листи-повідомлення. Цінним щодо проведення зазначеного заходу було те, що популяризація передового педагогічного досвіду відбувалась через живе спостереження, запис побаченого, конспектування.

З'ясовано, що в окреслений період із метою ефективної підготовки вихователів до організації методичної роботи, керівники закладів дошкільної освіти створили так звані «скарбнички» методичної роботи, які відображали досвід попередньої роботи, зберігали методичні посібники та дидактичний матеріал. Так, було підібрано журнали та рекомендації з корисними порадами щодо організації методичної роботи, зібрано конспекти кращих відкритих занять, підібрано певну тематику проведення бесід, розповідей, екскурсій із дітьми дошкільного віку, представлено кращі сценарії ранків, які були організовані в закладах дошкільної освіти та запропоновано до них методичний супровід (*Instruktyvno-metodychnyi lyst MON Ukrainy, 2002*).

Установлено, що в досліджуваній період було запропоновано нові шляхи впровадження передового педагогічного досвіду. Так, інститути удосконалення вчителів поширювали і впроваджували кращий досвід фахівців через обласні, міські та районні школи передового досвіду (*Egorov, 1999*).

Варто наголосити на тому, що школи передового педагогічного досвіду виникали у тих закладах дошкільної освіти, де навчально-виховна та організаційно-господарська робота були добре поставлені, де працювали досвідчені фахівці, де був міцний колектив однодумців – майстрів своєї справи.

За зразковим закладом дошкільної освіти закріплювали групу до 8 вихователів з інших закладів. Зазначені вихователі потребували певної допомоги. Вони ретельно вивчали систему діяльності вихователя-майстра або колективу фахівців протягом тривалого часу. Заняття з цією групою фахівців проводились двічі на місяць за чітко визначеним розкладом і навчальним планом, який відбивав тему кожного заняття, визначав тип його проведення (лекція, практика, семінар) і передбачав певну кількість годин на вивчення окремо взятої теми. Зазначений план обговорювався на педагогічній нараді, яка відбувалась у закладі дошкільної освіти, а потім затверджувався у відділі народної освіти (*Istoriya doshkol'noj pedagogiki, 1989*).

Заняття, зазвичай, проводив керівник школи передового педагогічного досвіду. Його призначав відділ народної освіти. Заняття залежно від теми

тривало від однієї до чотирьох годин. На заняттях відбувалось спостереження за діяльністю вихователя, вивчалось все те, що визначало систему його роботи. Слухачі школи передового досвіду порівнювали діяльність фахівця зі своєю власною роботою, визначали можливості впровадження досвіду, який вивчався, у власну роботу з дітьми дошкільного віку.

Наприкінці заняття вихователям було рекомендовано відповідну літературу, сформульовано методичні рекомендації щодо застосування досвіду кращих фахівців у практику роботи закладу дошкільної освіти. Відвідувачі школи передового педагогічного досвіду на наступних заняттях повідомляли про результати впровадження вивченого досвіду в свою практичну діяльність. Узагальненням результатів засвоєння передового педагогічного досвіду виступала підсумкова конференція, яка проводилась для групи вихователів.

Обговорення. Отже, проаналізовані нами зміст та особливості підготовки вихователів до організації методичної роботи у закладах дошкільної освіти, відзначаються співзвучністю педагогічних ідей минулих років із сучасністю, а саме: питаннями підвищення кваліфікації дошкільних працівників опікувалися районні методичні кабінети та методичні об'єднання, завідувачі і вихователі-методисти закладів дошкільної освіти, методичні об'єднання, які працювали на громадських засадах, школи передового педагогічного досвіду, спеціальні курси для вихователів закладів дошкільної освіти; підготовка вихователів до організації методичної роботи в закладах дошкільної освіти була спрямована на озброєння педагогічного колективу новими знаннями, вміннями, ефективними формами, методами і прийомами виховання і навчання дітей дошкільного віку, вивчення нових програм виховання в дитячому садку, формування вміння впроваджувати основні положення програм у практику роботи з дітьми дошкільного віку та планувати методичну роботу у закладах дошкільної освіти; кращим вихователям радилось узагальнювати власний досвід, широко оприлюднювати його на науково-практичних конференціях різного рівня, педагогічних читаннях, семінарах, публікувати статті, вдосконалювати теорію та практику дошкільного виховання; організація методичної роботи у ЗДО здійснювалась людьми, які були спеціально підготовлені до цієї діяльності.

Висновки. Таким чином, зміст підготовки вихователів до організації методичної роботи в закладах дошкільної освіти в 60 – 70-ті рр. XX століття включав: теоретичні знання і практичні вміння, допомогу щодо виконання програми «Виховання у дитячому садочку»; надання вихователям кваліфікованої допомоги з питань виконання освітньої програми; контроль за організацією самоосвітньої роботи вихователів; вивчення, узагальнення та впровадження передового педагогічного досвіду; озброєння педагогічного колективу новими знаннями, вміннями, ефективними формами, методами і прийомами виховання і навчання дітей дошкільного віку; обмін досвідом як між вихователями різних груп, так і між закладами дошкільної освіти; установлення тісних зв'язків із керівниками та педагогічними колективами шкіл і з громадськістю; участь вихователів у методичній роботі міста та району;

удосконалення та активізацію методів виховання й навчання дітей дошкільного віку; вивчення нових програм виховання в дитячому садку; вміння впроваджувати основні положення програм в практику роботи з дітьми дошкільного віку; співробітництво з практичними працівниками, з вихователями інших закладів дошкільної освіти; знайомство вихователів ЗДО із нормативно-правовою базою та програмно-методичними матеріалами; надання рекомендацій щодо упровадження існуючих програм у практику роботи закладів дошкільної освіти; організацію навчання вихователів щодо складання методичної документації, форм та методів перевірки знань і навичок дітей дошкільного віку; організацію обміном досвідом методичною роботи; ознайомлення вихователів із особливостями виховання та навчання дітей від першого року життя до підготовки дітей до школи та ін.

ЛІТЕРАТУРА:

- Бабишин С. Д., Митюров Б. Н. Антология педагогической мысли Древней Руси и Русского государства XIV – XVII вв. 1985. 357 с.
- Гуз А. А. Система контроля в дошкольном учреждении [учебно-методическое пособие]. Минск. 2010. 180 с.
- Давкуш Н. В. Підготовка майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів до прогностичної діяльності: автореф. дис. канд. пед. наук: спец. 13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти»; Республіканський вищий навчальний заклад «Кримський гуманітарний університет». Ялта, 2011. 20 с.
- Дичківська І. Інноваційна компетентність педагога. *Дошкільне виховання*, 2010, № 1. С. 7-11.
- Дошкольная педагогика. Под редакцией В. И. Ядэшко. М.: Просвещение, 1978. 429 с.
- Житникова Т. Курси для керівників методичних об'єднань. *Дошкільне виховання*. 1962. № 7. С. 47-48.
- Закон України «Про дошкільну освіту». Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>
- История дошкольной педагогики в России: Хрестоматия. Под ред. С. Ф. Егорова. М. : Изд. центр «Академия», 1999. 520 с.
- История дошкольной педагогики. М.: Просвещение, 1989. 352 с.
- Інструктивно-методичний лист МОН України від 01.10.2002 р. «Про планування освітнього процесу в дошкільному навчальному закладі».

REFERENCES:

- Babishin, S. D. & Mityurov, B. N. (1985). Antologiya pedagogicheskoy mysli Drevnej Rusi i Russkogo gosudarstva XIV – XVII vv. [Anthology of the pedagogical thought of Ancient Rus and the Russian state of the XIV - XVII centuries]. 357 s. (in Russian).
- Davkush, N. V. (2011). Pidhotovka maibutnikh vykhovateliv doshkilnykh navchalnykh zakladiv do prohnostychnoi diialnosti. [Preparation of future educators of preschool educational institutions for prognostic activity]. (Abstract of candidate's thesis, Respublikanskyi vyshchyi navchalnyi zaklad «Krymskyi humanitarnyi universytet»). Yalta, Ukraine (in Ukrainian).
- Dychkivska, I. (2010). Innovatsiina kompetentnist pedahoha. [Innovative competence of a teacher]. *Doshkilne vykhovannia*, № 1. S. 7-11. (in Ukrainian).
- Egorov, S. F. (Ed.) (1999). Istoriya doshkol'noj pedagogiki v Rossii: Hrestomatiya. [History of preschool pedagogy in Russia: Reader]. M. : Izd. centr «Akademiya». 520 s. (in Russian).

- Guz, A. A. (2010). Sistema kontrolya v doshkol'nom uchrezhdenii [Monitoring system in a preschool institution]. Minsk. 180 s. (in Russian).
- Instruktyvno-metodychnyi lyst MON Ukrainy (2002, October 1). Pro planuvannia osvithnoho protsesu v doshkolnomu navchalnomu zakladi. [About planning of educational process in preschool educational institution]. (in Ukrainian).
- Istoriya doshkol'noj pedagogiki. (1989). [History of preschool pedagogy]. M.: Prosveshchenie, 352 s. (in Russian).
- Yadeshko, V. I. (Ed.) (1978). Doshkol'naya pedagogika. [Preschool pedagogy]. M.: Prosveshchenie. 429 s. (in Russian).
- Zakon Ukrainy «Pro doshkolnu osvitu». (n. d.). [Law of Ukraine "On Preschool Education"]. Retrieved from: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2628-14> (in Ukrainian).
- Zhytnyukova, T. (1962). Kursy dlia kerivnykiv metodychnykh obiednan. [Курси для керівників методичних об'єднань]. *Doshkilne vykhovannia*. № 7. S. 47-48. (in Ukrainian).

Інформація про автора:

Танько Тетяна Петрівна:

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3752-0539>, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету дошкільної освіти, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, вул. Валентинівська, 2, м. Харків, Україна 61166

e-mail: dochfak_hnpu@gmail.com

Тарарак Наталія Григорівна:

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5350-8594>, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і технології дошкільної освіти та мистецьких дисциплін, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, вул. Валентинівська, 2, м. Харків, Україна 61166

e-mail: dochfak_hnpu@gmail.com

Information about the author:

Tanko Tetyana Petrivna:

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3752-0539>, Doctor of pedagogical sciences, Professor, Dean of the Faculty of Preschool Education, H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Valentynivska street, 2, Kharkiv, Ukraine 61166

e-mail: dochfak_hnpu@gmail.com

Tararak Natalliya Hryhorivna:

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5350-8594>, Doctor of pedagogical sciences, Professor, Head of the Department of Theory and Technology of Preschool Education and Arts, H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Valentynivska street, 2, Kharkiv, Ukraine 61166

e-mail: dochfak_hnpu@gmail.com

Цитуйте цю статтю як: Танько Т. П., Тарарак Н. Г. Підготовка вихователів до організації методичної роботи в закладах дошкільної освіти (історичний аспект). *Теорія та методика навчання та виховання*. 2020. № 49. С. 102–112.
DOI: <https://doi.org/10.34142/23128046.2020.49.09>

Дата надходження статті до редакції: 25.09.2019

Стаття прийнята до друку: 9.10.2019